

بسم الله الرحمن الرحيم

## موضوع : راهکارهای انتقال سیره عملی شهدا به نسل جوان

1. نیلوفر رضائی

### چکیده :

در شرایط کنونی که جنگ ترکیبی دشمنان، علیه ارزش های اسلام و آرمان های انقلاب به اوج خود رسیده و دشمن همه توان خود را به کار گرفته و تمام نیروهای خود را به میدان آورده تا ذهن جوان ایرانی را مورد هجوم شبهات متعدد قرار دهد ، لذا آشنا کردن جوانان با زندگی شهدا به عنوان الگوهای عملی اخلاص و ایثار و اخلاق مداری میتواند از راهکارهای موثر در خنثی سازی نقشه های پلید دشمنان و حفظ جوانان در مسیر ارزشهای اسلامی - انقلابی باشد

امروز در کمتر اثری به نقش شهیدان به عنوان الگو اشاره کرده اند و آنچه به نگارش درآمده، بیشتر در حوزه خاطرات و زندگی نامه است. بیان نکته ها و ظرافت های اخلاقی شهیدان به ویژه در بخش خانواده، روشن می کند که شهیدان تا چه اندازه، خود را به آنچه دین از انسان خواسته است، نزدیک کرده اند. می دانیم خدا نیز وعده خود را در مورد هرکس که با او باشد، عملی می کند و شهیدان با عمل به آموزه های گهربار اسلام، مُزد جهاد اکبر و جهاد اصغر را دریافت کرده اند

روش پژوهش حاضر توصیفی تحلیلی و با استفاده از اسناد کتابخانه ای گردآوری شده است. نتایج این پژوهش نشان می دهد، که میتوان با استفاده راهکارهای تئوری و عملی که عبارت اند از، راهکارهای تئوری : نهادینه کردن عشق به وطن در جوانان ، نقش آموزش و پرورش در آشناسازی جوانان با سیره عملی شهدا ، ضرورت مطالعه وصیت نامه شهدا توسط جوانان و راهکارهای عملی شامل : دیدار با خانواده شهدا ، اعزام به اردوهای راهیان نور میل به سبک زندگی شهادت طلبانه را در جوانان ایجاد کرد و آن ها را به سمت اصلاح سبک زندگی خویش با الگو گیری از سیره عملی زندگی شهدا سوق داد .

## مقدمه :

قاعدتاً هر صنفی سبک زندگی خاصی دارد، از این رو شهدا هم برای خودشان سبک زندگی خاصی داشته اند . دامنه سبک زندگی گسترده از آن چیزی است که فکرش را می‌کنیم باید تلاش کنیم تا در تمام حوزه ها فرد موفق باشیم و برای کسب موفقیت لازم است از الگوهای درستی پیروی کنیم بهترین الگویی که میتواند کمک کار ما باشد و سبک خوبی از زندگی را برای جوانان رقم بزند سبک زندگی شهداست ، سبک زندگی آن ها الهی است و میتواند باعث پیشرفت جوانان در عرصه زندگی شود، الگو برداری از زندگی شهدا و لزوم توجه دادن جامعه به سبک زندگی شخصیت های تاثیرگذار، یکی از موثرترین و بهترین راهکارها در این مسیر است ، بنابراین این مقاله در صدد آشنا کردن جوانان با سبک زندگی شهدا طلبانه میباشد.

پیشینه : با توجه به جستجوهای نگارنده در سامانه های اینترنتی و نرم افزاری کتب و مقالاتی در زمینه های سبک زندگی و در مورد شهدا موجود است. اما چیزی که اختصاص به سیره عملی شهدا و همچنین راهکارهای انتقال سیره عملی شهدا به جوانان باشد یافت نشد، بنابراین موضوع این مقاله موضوعی نو و جدید است و در این تحقیق سعی شده مطالب به صورت دسته بندی شده ارائه گردد.

## سوال اصلی :

چه راهکاری برای انتقال سیره عملی شهدا به نسل جوان میتوان ارائه داد

## سوالات فرعی :

۱. راهکارهای تئوری انتقال سیره عملی شهدا به نسل جوان

۲. راهکارهای عملی انتقال سیره عملی شهدا به نسل جوان

## فرضیه :

۱. به نظر می‌رسد که راهکارهای انتقال سیره عملی شهدا را بتوان از متن زندگی خود شهدا و با مطالعه زندگی آنها به دست آورد.

۲. می‌توان گفت از راهکارهای انتقال سیره عملی شهدا دیدار آنها با خانواده شهدا می‌باشد.

## بیان مسئله :

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ.  
(حجرات: ۱۳)

ای مردم، بی‌تردید، ما همه شما را از یک مرد و زن [آدم و حوا] آفریدیم و شما را قبیله‌های بزرگ و کوچک قرار دادیم تا همدیگر را بشناسید. به یقین، گرامی‌ترین شما نزد خدا، پرهیزکارترین شماست. همانا خداوند بسیار دانا و آگاه است.

تقوا به معنای حفظ و نگه‌داری خود از هرج و مرج و انحراف است، که لازمه زندگی هر فردی است. در مکتب قرآن، تقوا بهترین زاد و توشه انسان از این دنیا است. (اعراف/۲۶) تقوا، بهترین لباسی است که نقایص و زشتی‌ها را پنهان می‌کند (بقره/۱۹۷) تقوای مکتبی آن است که انسان را از آنچه دین، گناه و خطا و زشتی می‌پندارد، حفظ کند. در این میان، آنچه در نهادینگی تقوا در وجود فرد، بیشتر از دیگر صفات خودنمایی می‌کند، دوری از گناه، سامان‌دهی و نظم در امور و دوری از دنیا و تجمل‌های مادی است. یکی از جلوه‌های نورانی زندگی شهیدان که از آغاز تا پایان زندگی ایشان نورافشانی می‌کند، رعایت و دقت نظر در انجام همین سه اصل مهم و اثرگذار است. استفاده از روش‌های دقیق و مناسب برای پیش‌گیری از گناه، برنامه‌ریزی روزانه برای همه امور زندگی و راضی بودن به امکانات مورد نیاز برای یک زندگی ساده خدامحور، از جمله ظرافت‌های اخلاقی شهیدان در زندگی است.

## چه راهکارهایی برای انتقال سیره عملی شهدا به نسل جوان میتوان ارائه داد ؟

با انجام چنین تحقیقاتی می‌توان با تعیین نوع نگرش نوجوانان و جوانان جامعه به الگودهی و الگوگیری از فرهنگ ایثار و شهادت، روش‌های مؤثر را با توجه به متغیرهای تأثیرگذار بررسی کرد؛ بدین ترتیب راهکارهای مناسب با آن را در زمان فعلی پیدا کرد و با برنامه‌ریزی‌های مناسب در این زمینه گام برداشت و از آنجایی که گرایش به ارزش‌های ایثارگری نتایج اثربخشی بر جامعه دارد؛ توجه به جوانب مختلف فرهنگ ایثار و ارزش‌های ایثارگری علاوه بر اجر معنوی، آثار مثبت فراوانی نیز دارد. جلو بسیاری از انحرافات مختلف را می‌گیرد. قدر مسلم رسانه‌ها

از عوامل مهم انتقال فرهنگ، معارف، ارزش‌ها و آگاهی‌های جامعه بشری‌اند و در تحول جامعه‌ی بشری از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند.

## راهکارهای تنوری :

### نهادینه کردن عشق به وطن در جوانان

وطن در اسلام اهمیت بسزایی دارد و میهن دوستی، جنبه الهی و مقدس دارد. رابطه وطن با ایمان شخص این است که هر گاه وطن به گونه ای باشد که ایمان شخص طلب می کند، مهر ورزیدن به چنین وطنی، بی شک جزو ایمان و از آثار آن می باشد. (وطن و سرزمین و آثار حقوقی آن از دیدگاه فقه اسلامی، عمید زنجانی، ع، ۱۳۶۵) «رسول خدا (ص) خطاب به مکه فرمودند: در جهان هیچ شهری را مانند تو (مکه) دوست ندارم و اگر قوم تو (مردم مکه) مرا بیرون نمی کردند، هرگز به اختیار خود از تو (مکه) خارج نمی شدم.» و در روایتی از ایشان آمده است: «به جز تو ای شهر مکه در جایی ساکن نمی شدم.» و نیز از این سابط روایت شده است: «هنگامی که پیامبر (ص) می خواست به سوی مدینه برود، حجرالاسود را لمس کرد و وسط مسجدالحرام ایستاد و به خانه خدا نگریست. سپس فرمود: من می دانم که خداوند در زمین خانه ای دوست داشتنی تر از تو ایجاد نکرد و در روی زمین جایی بهتر از تو نیست. من به اختیار خود از تو بیرون نرفتم، ولیکن کافران مرا بیرون کردند» حتی پیامبر (ص) با یادآوری اوصاف نیکویی شهر مکه، ناراحت و گریان می شد که این موضوع نشانگر اشتیاق و مهرورزی آن حضرت به وطن او است. (بحار الانوار\_ بیروت\_ موسسه الوفا\_ مجلسی\_ ۱۴۰۴) برای آزادی وطن از دست متجاوزان، مبارزه لازم است و این دفاع امری جایز و مشروع می باشد.

امام علی(ع) یکی از خصلت های ارزش و کرامت انسانی را در این می داند که انسان نسبت به وطنش مهربان و علاقه مند باشد. (معدن الجواهر و ریاضه الخواطر، کراجکی و همکاران، ۱۴۰۴) این سخن گرانمای امیرالمؤمنین (ع) اشاره به این است که هر انسانی به خانه و وطن خویش علاقه مند است و هنگامی که آن را در خطر جدی ببیند، هر کس که باشد و از هر آیین و مکتبی پیروی کند، برای دفاع از آن به پا می خیزد؛ چرا که آن حضرت خطاب به مردمی که از جنگ خسته شده اند و گوش به فرمان حضرتش نمی دهند، می فرماید: «از کدامین خانه و وطن دفاع خواهید کرد؟ [اگر از وطن خود که دار اسلام است دفاع نکنید.] و اگر همراه با من آماده پیکار با دشمن نشوید، پس از من با کدام رهبر، آماده پیکار، دشمن خواهید شد؟ (نهج البلاغه \_ رضی\_ شریف\_ ۱۴۱۴) همچنین آن حضرت در جایی دیگر فرمود: «شهرها با حب وطن آباد می شوند» (تحت العقول \_ حرانی\_ ابن شعبه \_ ۱۴۰۴) سیره علمای اسلام نیز موید محبوبیت وطن از نگاه اسلامی است. امام خمینی می فرمایند: (اسلام.. .. وطن را – آنجایی که زادگاه است – احترام می گذراد) «من همیشه در فکر ایران و در فکر وطن خود – قم- بودم» (صحیفه امام خمینی، ۱۳۸۶) اما وطن دوستی، مانند همه موضوعات مورد علاقه باید پاسخ گوی تحول و تکامل روحی انسان بوده باشد، نه این که او را از مسیر فطری و منطقی جدا کرده و از تکامل روحیه حماسی و الهی دور نماید. باید همان انس و الفتی که در قلب انسان نسبت به وطن ایجاد می شود، در مسیر دفاع از ارزش های موجود در آن باشد، البته به شرط آن که حق و حقیقت در وطن حاکم باشد و غیرت ملی را با احساس مسئولیت در برابر تمامیت ارضی کشور اسلامی و دلسوزی و حمایت از هموطنان و عزت و شرف آنان همراه کرد، در وطن دوستی «من قومی» و «من قبیله ای» وجود ندارد. (نساء/۹۷)

## نقش آموزش و پرورش در انتقال سیره عملی شهدا به نسل جوان :

اولیاء آموزشی و فرهنگی نیازمندند برای رسیدن به نتایج مطلوب در ترویج فرهنگ ایثار، ابتدا از ویژگی های این گروه های سنی کاملاً آگاه گردند. زیرا معرفت اولین گام برای نفوذ در افراد است. معرفت دانش پژوهان شامل زمینه های متنوعی می شود که ذیلاً مهمترین آنها نام برده می شود:

1- نیازهای اساسی روانی 2- استعدادهای اصلی 3- علایق و گرایشها 4- ویژگی های رشد 5- ضعفها و کاستیها.

نوع دیدگاه و عقاید اشخاص، منش اخلاقی آنها را تشکیل می دهد. انسان آنگونه عمل می کند که باور دارد. بنابراین ساز و کار اصلاح مبانی از بهترین راههای اصلاح رفتار است. اصلاح مبانی به معنای اصلاح باورهای نادرست و تعمیق باورهای درست است و در نظام ادیان ابراهیمی از جمله اسلام، توحید زیربنای اصلی این نظام هاست.

انبیای الهی اساس خودسازی و نخستین گام در راه تربیت انسان و تزکیه نفس و در نتیجه ایثارگری و شهادت طلبی را شناخت « توحید » و پلایش از شرک قرار می دادند. از این رو آغاز دعوت و بن مایه تعالیم شان بر مدار توحید و کلمه طیبه « لا اله الا الله » بوده است. « و ما ارسلنا من رسول الله نوحی الیه انه لا اله الا انا فاعبدون » (انبیاء/25) و پیش از توهیج پیامبری نفرستادیم، مگر آنکه به او وحی کردیم که خدایی جز من نیست، پس تنها مرا بپرستید. توحید و خدا باوری از چند جهت با مبانی ایثار و شهادت پیوند می یابد، از جمله: ارزش بخشیدن به آن، ایجاد انگیزه برای ایثار و تداوم آن، حمایت و تأیید آن

بسیاری از مسئولین و مربیان و استادان محترم، در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت تلاش می کنند با توجه به نگرش های نوین جوانان به مسائل دینی، آنها را موجه جلوه داده و با ارزشگذاری افراطی در جوانان انگیزه و رغبت نسبت به این آموزه پرثمر ایجاد نمایند، غافل از اینکه اصل و اساس دین خداشناسی است و باید ابتدا در تعمیق باور خدا تلاش نمود. شهید مطهری می فرماید:

« مفاهیم اخلاقی در تربیت دینی توخالی نیستند... حق، عدالت، ایثار، عفت، تقوا... تمام اینها الفاطی توپر می باشد، پایه و منطق و مبنا دارند، اساس مطلب این است که ما برای اخلاق چه منطقی به دست بیاوریم. آیا می توان غیر راه خداشناسی و معرفه الله برای اخلاق، منطق مستدل پیدا کرد؟... پشتوانه و اعتبار همه این مفاهیم خداشناسی است. اگر ایمان نباشد، این مفاهیم مثل اسکناس بی پشتوانه است.

در حقیقت هدایت افراد در گروه ایمان آنهاست. "... و ان الله لَهَادِ الذِّیْنَ اٰمَنُوْا اِلٰی صِرَاطٍ مُسْتَقِیْمٍ " ( حج/54) خدا کسانی را که ایمان آورده اند به سوی راه راست هدایت کننده است.

«... و من یؤمن بالله یتهد قلبه و الله بکل شیء علیم» هرکس به خدا ایمان آورد قلب او را هدایت می کند، خدا به هر چیز داناست

آله فرمود: «مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ...» ؛ هرکس به خاطر خدا تواضع کند، خداوند مقام او را بالا می‌برد. « تواضع، برگی زرین از دفتر زندگی شهیدان است.

#### شهید جواد آخوندی

«وقتی خبر می‌رسید که جواد به روستا می‌آید، همه اهالی ده خوش حال می‌شدند و به استقبال او می‌آمدند. سر راهش می‌ایستادند و گریه می‌کردند. یک روز که خبر آمدن شهید آخوندی همه جای روستا را گرفته بود، معلم مدرسه، همه بچه‌ها را جمع کرد و به استقبال جواد رفت و دسته گلی را که در دست داشت، به جواد داد و هم زمان بچه‌ها فریاد زدند و شعار دادند. جواد هم صورت تک تک بچه‌ها را بوسید و به معلمشان گفت: «برادر عزیزم! من کوچک تر از آن هستم که این بچه‌ها را از مدرسه بیرون بیاوری تا به من بگویند فرمانده دلاور. من لیاقت فرماندهی را ندارم، چه برسد به دلاوری! شما با این کارتان چنان چوب محکمی به من زدی که دیگر طاقت بلند شدن ندارم.»

خیلی برایش سخت بود که کسی در حضورش، ازش تعریف کند ، این هم برمیگردد به تواضعی که داشت .

#### راهکارهای عملی :

#### دیدار با خانواده شهدا :

مطالعه زندگی‌نامه‌های شهدا، ارتباط با والدین و خانواده شهدا و استفاده از الگوهای تربیتی آن ها می تواند در ترویج فرهنگ ایثار در خانواده های عصر حاضر کمک کند.

کسانی که شهیدان دفاع مقدس را تربیت کردند، والدین همین کشور بودند. در حال حاضر نیز نقش والدین به ویژه مادران برای ایجاد روحیه مسئولیت پذیری و ایثار میان جوانان و فرزندان بسیار مؤثر است. لذا مطالعه زندگی‌نامه‌های شهدا، ارتباط با والدین و خانواده شهدا و استفاده از الگوهای تربیتی آنها می‌تواند بسیار کمک کننده باشد.

یادگاران دفاع مقدس، خانواده‌های گرامی شهدا با تقدیم عزیزان خود، فرهنگ ایستادگی را ترویج دادند. مادران شهدا شجاعانه اعلام می‌کردند که فرزندان فدای اسلام و رهبری و با این شیوه مسئولیت‌پذیری را در جامعه و خانواده‌ها ایجاد کردند. تاریخ دفاع مقدس باید تا قیامت به نسل‌های ایران آموزش داده شود که چطور و چگونه یک ملت با دست خالی در مقابل رژیم وحشی مقابله کرد.

#### پرداختن به موضوع سیره عملی شهیدان در برنامه های رسانه ای :

باید توجه داشته باشیم که حفظ مرام و سیره شهیدان و آنچه به عنوان نمونه و اسوه از آنان به یادگار مانده است، به عنوان میراثی گران بها مایه تقویت روحیه شهادت طلبی در جامعه ما می‌شود. اگر خدای ناخواسته اتفاقی جدید برای مملکت اسلامی مان بیفتد، همین سیره و روحیه شهیدان، نجات بخش کشور، آیین و شرف ماست. از این رو، توجه بیشتر اصحاب رسانه ملی به این موضوع و انجام کارهای کارشناسی شده، ضروری به نظر می‌رسد.

۲. شناخت و شناسایی پیش زمینه‌ها و تبیین دقیق آنها برای پذیرش عمومی جامعه از سوی برنامه سازان ارجمند به عنوان مقدمه ای برای معرفی موضوع شهید و شهادت و جایگاه اصلی شهدا در خانواده ها، لازم به نظر می‌رسد.

۳. شناسایی و پرداختن به عوامل ایجاد و رشد روحیه شهادت طلبی و تقویت آنها، دلیل نبود این روحیه یا تضعیف آن و مبارزه با آنها از مسائلی است که می‌تواند راه را برای ترویج سیره شهیدان در جامعه به ویژه میان خانواده‌ها هموار کند.

۴. پرداختن به موضوع الگو به عنوان یکی از مبانی مهم شکل‌گیری شخصیت افراد، یکی دیگر از مسائلی است که نباید برنامه ریزان سطح کلان از آن غافل باشند.

تبیین مسئله الگوپذیری و ضرورت آن، بیان شرایط ویژگی‌های الگوی ایده آل و برنامه ریزی برای معرفی شهیدان به عنوان مناسب‌ترین الگو برای ارتقای سطح فکری، اعتقادی و اخلاقی خانواده‌ها به ویژه جوانان کارهایی است که باید در سیاست‌گذاری کلان و برنامه ریزی در این مورد به آن توجه شود.

#### پیشنهاد برنامه ای :

تهیه فیلم‌های کوتاه موضوعی از سیره خانوادگی یکی از شهیدان در این مجموعه، با در نظر گرفتن ظرافت‌های آن شهید بزرگوار در به کارگیری ویژگی اخلاقی مورد نظر.

این گونه فیلم‌ها را می‌توان به عنوان توضیح تصویری و فعل عملی یک حرکت اخلاقی به تصویر کشید. سپس با پخش یک فیلم کوتاه چند دقیقه ای می‌توان الگویی شایسته و مناسب را در ذهن مخاطب آفرید. از همین مورد برای ساختن فیلم‌های جذاب و آموزنده می‌توان استفاده کرد. قرار دادن موضوع‌هایی مثل رعایت ادب در محضر پدر و مادر، اطاعت پذیری، مسئولیت پذیری و کم توقعی نسبت به پدر و مادر، در برنامه‌های مختلف و تهیه فیلم‌های کوتاه با اجرای مناسب بازیگر می‌تواند به بالا بردن درصد فهم نسل جوان کمک کند.

#### اعزام به اردوهای راهیان نور :

راهیان نور سبک زندگی و سیره عملی شهدا را به جوانان نشان می‌دهد

حضور آحاد مردم بویژه نسل جوان در مناطق عملیاتی جنوب و غرب کشور، موجب آشنایی بیشتر با حماسه آفرینی رزمندگان می‌شود.

راهیان نور آغاز یک حرکت تحول‌آمیز در افراد به خصوص قشر نوجوان و جوان جامعه است.

اعزام کاروان‌های راهیان نور فرصت مغتنمی است تا نسل جوان ما با فضای جبهه و جنگ و فرهنگ ایثار و شهادت آشنا شوند و به ارزش‌های اعتقادی و معنوی باور پیدا کنند.

اردوهای راهیان نور از تأثیرگذارترین برنامه‌های فرهنگی کشور در تثبیت ارزش‌هایی است که جامعه امروز بیش از گذشته به آن نیازمند می‌باشد.

راهیان نور به عنوان یک عنصر موثر در مقابله با جنگ نرم هوشمندی که دشمنان به راه انداخته اند، توانسته نقش خود را به عنوان یکی از مهم‌ترین ارکان فرهنگی ایفا کند.

فضای راهیان نور اصیل‌ترین فرهنگ ناب اسلام و ایران در منظومه فرهنگی کشور است و راهیان نور با اهدافی که در پیش دارد، توانسته خود را به همگان معرفی کند.

راهیان نور نقش خود را نه فقط در دوران حکومت ما و نه فقط در این مقطع به خوبی ایفا کرده است، بلکه بیرون از مرزها هم توانسته است موثر باشد و افراد بی شماری را علاقمند به دریافت حوادث دوران جنگ تحمیلی کند.

رسانه‌های غربی تاثیر عمیق اردوهای راهیان نور را حس کرده و در راستای توجه افکار عمومی به انقلاب می‌خواهند این نقش را کمرنگ کنند.

## نتایج :

با توجه به اینکه دشمن از دروغ، شایعه و تحریف واقعیت‌ها در جهت تحریک احساسات و عواطف مردم بهره می‌گیرد، جهاد تبیین و بصیرت افزایی مهم‌ترین سلاح ما در جنگ رسانه‌ای دشمن است و باید بکوشیم از این ابزار مهم فرهنگی در جهت روشن شدن اذهان مردم و خنثی شدن توطئه‌های رسانه‌ای دشمنان بهره گیریم.

باید آشنایی جوانان با سیره و سبک زندگی شهدا و ایثارگران فراهم شود، آشنایی با معارف دفاع مقدس می‌تواند کشور را در برابر فتنه دشمنان بیمه سازد؛ چرا که اگر جوان ایرانی با راه شهدا آشنا شود و نور بصیرت و معرفت آن‌ها که از اولیای الله هستند و با خون خود اسباب سربلندی و امنیت این کشور را فراهم آوردن، آشنا شود بدون تردید در برابر هر فتنه‌ای که به کشور، نظام و ولایت آسیبی بزند ایستادگی خواهد کرد و خود راه نفوذ دشمن را سد می‌کند.

این مقاله کوشیده با ارائه راهکارهای تئوری از جمله : نهادینه کردن عشق به وطن دوستی در جوانان و پرداختن به نقش آموزش و پرورش در آشنا سازی جوانان با زندگی شهدا و همچنین ضرورت مطالعه وصیت نامه شهدا و ارائه راهکار عملی از جمله : دیدار با خانواده شهدا و اعزام به راهیان نور بستری را برای الگو سازی مناسب و اصلاح سبک زندگی جوانان ارائه دهد.

با توجه به تلاش های بی وقفه دشمن برای ایجاد حس ناامیدی و تحریف باورهای جوانان کشور آشنایی با زندگی شهدا و مطالعه رشادت ها و دلیری های جوانان دفاع مقدس

می‌تواند امید را به زندگی جوانان بازگرداند و با الگوگیری از سبک زندگی شهدا سعی در اصلاح سبک زندگی خود و قدم نهادن در مسیر آگاهی و پیشرفت برای کشور عزیزمان کنند .

## منابع:

۱. آبیاری رضا ، ۱۳۸۹، سیره پیامبرانه شهدا ، قم ، بلوار امین، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، جلد اول، چاپ اول ، نگارش
۲. مقالات برگزیده همایش انتظار و شهادت صفحه ۲۵۹ و ۲۶۰ ، پدید آورنده : بنیاد فرهنگی حضرت مهدی (عج) -۱۳۹۴- مقالات برگزیده همایش انتظار و شهادت صفحه ۲۵۹ و ۲۶۰ - مشخصات نشر ، قم ، بنیاد فرهنگی حضرت مهدی (عج) ، مرکز تخصصی امامت و مهدویت
۳. پایگاه اطلاع رسانی حوزه ، نقش سبک زندگی دینی خانواده در تربیت جوانان دفاع مقدس  
<https://hawzah.net/fa/Article/View/99255>
۴. خلیلی-مسیب-شهریور ۱۳۹۱- روش های موثر الگودهی به نوجوانان و جوانان جامعه از فرهنگ ایثار و شهادت
۵. خسروی علی ، ادامه شهادت (متن کامل بیانات و پیام های رهبر معظم انقلاب در مورد کنگره های شهدا به همراه دسته بندی موضوعی ) ، چاپ اول ، انتشار ستارگان آسمان ، مرکز پخش خرم آباد
۶. خبرگزاری دانشجو ، ۳ اسفند ۹۱  
<https://snn.ir/fa/news/228823>

۷. رضایی محمد – سرگزی علی اکبر و حسینعلی و کابلی قاسمعلی و الوستانی زینب (بی تا)، شناسایی عوامل و موانع فرهنگ ایثار و شهادت (مطالعه موردی): استان گلستان مقاله برگرفته از سایت تبیان

۸. سیره شهدا دفاع مقدس (ساده زیستی)، موسس فرهنگ هنری قدر ولایت، تهران: قدر ولایت، ۱۳۸۸، چاپ اول

۹. کلینی رازی ابی جعفر محمدابن یعقوب، اصول کافی، تهران، منشورات دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۳، چ ۵، ج ۲، جلد اول، ص ۱۲۱)

۱۰. مدنی، ازاده (۱۳۸۶)، آسیب شناسی تربیت دینی، فصلنامه کتاب نقد، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، شماره

۱۱. خبرگزاری مهر، ۸ مهر ۱۳۹۹، استفاده از شیوه های تربیتی والدین شهدا در تربیت جوانان

<https://www.mehrnews.com/news/5034011>

۱۲. محمدزاده فهیمه، بحر بی ساحل، مشهد، کنگره برادران شهید مشهد و نشر رواق مهر، ۱۳۸۱، چ ۱، ص ۴۸۳

۱۳. الهندی علالدین علی المتقی بن حسام الدین، کنز العمال، بیروت، منشورات دارالفکر، ج ۳، ص ۱۱۳

۱۴. مجموعه مقالات همایش معلم، فرهنگ و توسعه (۱۳۸۰)، اصفهان، اداره کل آموزش و پرورش